

งานบรรรมเนียม
ประเพณีทहारเรือ

ขนบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ

- ❁ หมายถึง ประเพณีนิติกรรม และ พิธีต่างๆ ที่ได้รับช่วงปฏิบัติติดต่อกันมาแต่ครั้งโบราณ เป็นลำดับ
- ❁ ประเพณีต่างๆ ไม่มีผลในทางบังคับเหมือนกฎหมาย

การเคารพด้วยนกหวีดเรือ

- นกหวีดเรือ เป็นสิ่งที่เก่าแก่ที่สุด เช่น เป็นเครื่องประดับ, ใช้บอกจังหวะกรรเชียง, ใช้เป็นเครื่องประดับสำหรับตำแหน่งราชการ
- ปัจจุบันใช้สำหรับการเคารพ และ บอกคำสั่งแก่ทหาร
- ใช้รับรองนายทหาร ขึ้น ลง เรือ
- พิธีเชิญธงราชนาวี ขึ้น ลง
- ใช้ในการชักหย่อนเรือเล็ก

การขึ้น- ลงบนเรือใหญ่ - เรือเล็ก

- เมื่อจะไปจากเรือ ผู้มีอาวุโสน้อยต้องลงเรือเล็กก่อนเสมอ
- เมื่อจะขึ้นจากเรือเล็ก ผู้มีอาวุโสน้อยต้องขึ้นทีหลัง
- ถ้ากว่าสัญญาบัตรให้ขึ้นลงทางบันได้ซ้าย
- นายทหารสัญญาบัตรให้ใช้บันได้ขวาเป็นทางลง

การเคารพและอวยพรระหว่างเรือ

- เรือรบต่อเรือรบ เคารพตามชั้นของเรือ
- เรือสินค้าและเรือโดยสาร ทำความเคารพเรือรบก่อน
โดยชักธงชาติลง ๒/๓ ของเสา เรียกว่า สลุตธง
- เรือรบรับสลุตธง ด้วยการชักธงราชนาวีลง ๑/๓ ของ
เสา

เรือหลวงที่ข้ามเส้นอิเควเตอร์ (เส้นศูนย์สูตร)
กำเนิดจากพวงไวกิ่ง เป็นการฝึกและทดสอบด้วยวิธี
ทารุณต่าง ๆ สำหรับกะลาสีหน้าใหม่ ว่าจะทนกับ
ความยากลำบากในมหาสมุทรได้หรือไม่
ปัจจุบัน เป็นพิธีสนุกสนาน ซึ่งทางเรือจัดขึ้น เพื่อ
แนะนำชาวเรือหน้าใหม่ ให้พระสมุทรรู้จัก

ปกคอเสื้อกะลาสีสีขาว ทำไมมีสีน้ำเงิน

ผ้าผูกคอดำ จากผ้าไวท์ทูกซ์ มาเป็นผ้าเช็ดเหงื่อ แล้วก็...เป็น
ผ้าผูกคอดำ

การสละเรือใหญ่ คติธรรมของชาวเรือมีอยู่ว่า

“สตรีและเด็กจะต้องจัดให้ได้รับการสละเรือใหญ่ก่อน ผบ.
เรือจะเป็นคนสุดท้ายที่จะไปจากเรือ”

พิธีปล่อยเรือลงน้ำ ชาวเรือจะไม่ยอมลงเรือลำใดที่ไม่ทำพิธี
ปล่อยให้ถูกต้อง

พิธีขึ้นระวางเรือ

พิธีปลงศพในทะเล สมัยโบราณ ใช้เหรียญเงินใส่ปากผู้ตาย ห่อศพด้วยผ้าใบ เอาเข็มแทงตลอดเข้าไปในจมูกของผู้ตาย เพื่อพิสูจน์ว่าตายจริง

พิธีไว้ทุกข์

การรับเงิน (เริ่มจากราชनावีอังกฤษก่อน) สำหรับราชनावีไทยใช้หางยหุมวกรับ เพื่อให้เห็นจำนวนเงินด้วยกันอย่างชัดเจนไม่ผิดพลาด

การเข้าพบผู้อาวุโสที่อยู่ในห้อง เคาะประตูและขอ
อนุญาตก่อน ประทวนเข้าพบ เคาะ ๓ ครั้งติด ๆ กัน
สัญญาบัตรเข้าพบ เคาะ ๒ ครั้ง เว้น จังหวะ และเคาะ อีก ๑
ครั้ง

การทำความเคารพท้ายเรือเมื่อเวลาขึ้นลงเรือใหญ่ สมัย
โรมัน เรือทุกลำมีรูปจำลองของพระเจ้าประดิษฐาน ไว้ทาง
ท้ายเรือ ปัจจุบันการทำความเคารพท้ายเรือถือว่าเป็นการ
เคารพธงท้ายเรือ

การเดินทางบนรถไฟเร็วใหญ่

กราบขวาสงวนไว้เป็นทางเดินของผู้บังคับการเรือ

นายทหารเดินได้ทั้ง ๒ กราบ

ทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรต้องเดินทางกราบซ้าย (เว้นแต่เวลาฝึก)

ห้ามผิวปากในเรือ ในยุคที่ใช้เรือใบในทะเล เชื่อว่าเมื่อ

ผิวปากแล้วลมจะมา ปัจจุบันถือว่าผิดระเบียบ ห้าม

เด็ดขาด

การตะโกนกับคนนอกเรือ ห้ามส่งเสียงอะอะตะโกนกับคน
นอกเรือในขณะที่อยู่บนเรือใหญ่

เมื่อได้ยินเสียงนกหวีดประกาศ ให้เงียบฟัง

ห้ามนั่งห้อยเท้าและห้ามนั่งนอนในเรือกระเชยง

การทวนคำสั่ง เพื่อความถูกต้องในขอความที่ได้รับ

การตะโกนต่อ เมื่อได้ยินคำสั่งใด ๆ ให้ตะโกนต่อเสมอ

การสูบบุหรี่และการตากผ้า ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามตากผ้าเปียกใน

ห้องใต้คาบฟ้าเรือ ตากผ้าให้มีขีดมิให้มองเห็นได้จาก

ภายนอกเรือ ห้ามตากผ้าตามราวลวดข้างเรือเป็นอันตราย

การหยิบของมาใช้

การเข้าแถว เวลาเรือถูกคลื่น การเข้าแถวยื่นถ่างขาได้

การเคลื่อนไหวบนคาค้ำ ต้องวิ่งและสวมนวม

ตลอดเวลา

การรับประทานอาหาร เวลานั่งต้องถอดนวมตลอดเวลา

พิธีรับธง เวลาทำพิธีธงประจำเรือขึ้นลง ผู้ไม่มีหน้าที่

จำเป็น ต้องขึ้นบนคาค้ำเพื่อรับธงหมดทุกคน

การแสดงท่าทางเข้มแข็ง อยู่ในเรือต้องเข้มแข็งอย่ายื่น

เหมือนยื่นเอนพิงราวลวดแสดงท่าทางอ่อนแอชี้เกียจ

การเดินข้ามกัน เวลานอนแล้วข้ามกันไปได้ไม่ถือ เพราะใน
เรือที่คับแคบ ไม่มีทางเดินจัดไว้

การแต่งกาย ขณะอยู่ในเรือ จะต้องแต่งกายให้เรียบร้อยเสมอ
ห้ามนุ่งผ้าขาวม้าหรือโสร่งและใส่เกี้ยวในเรือ

การเทน้ำทิ้ง คนกั้นกระป๋องก่อนเสมอ และ เทใต้ลม

การเคารพ ในเรือทำความเคารพซึ่งกันและกันตามอาวุโส
และกล่าวคำสวัสดิ์วันละครั้ง สำหรับ ผบ.เรือทำความเคารพ
ทุกครั้งที่ผ่านมา

การนั่ง ห้ามนั่งบนพุกปล่องลม ฝาเมน โฮล ฝาสกายไลท์
และหีบพัสดุปืน

หลังเวลานอน ภายหลังการเป่านกหวีดนอนแล้ว ห้ามสูบบุหรี่และห้ามคุยกัน

การทำความเคารพด้วยกระบี่ สืบเนื่องมาจากพวกคริสเตียนในสมัยโบราณมีตราไม้กางเขนที่โกร่งกระบี่หรือดาบ การทำความเคารพจึงใช้จู่บที่ไม้กางเขน

การลัก ชาวเรือใช้แทนบัตรประจำตัว ถ้าจมน้ำจะได้รู้ว่าเป็นใคร

การเคารพแม่ย่านางเรือ เป็นพิธีของชาวเรือ เมื่อเรือจะออกทะเลนาน ๆ หรือเป็นบางครั้ง

การอวยพรระหว่างเรือ

พิธีวางกระดูกเรือ เพื่อให้เกิดความสวัสดิมิชัยและถือว่าเป็นการ
เชิญแม่ย่านางเรือให้เข้ามาสิงสถิตด้วย

การยิงสลุต กระทำได้ในระยะเวลาตรงขึ้นถึงธงลงเท่านั้น
จำนวนนัดที่ยิงเป็นจำนวนคี่เสมอ (สูงสุดไม่เกิน ๒๑ นัด)

การอ่านตัวเลขที่ลงท้ายด้วย ๑

การเป่าแตรเดี่ยวเพลงย่ำค่ำ เมื่อทำพิธีธงลงเสร็จแล้ว เรือที่มี แตร
เดี่ยว ต้องเป่าเพลงย่ำค่ำต่อท้ายด้วยเสมอ แต่เดิมในราชนาวี เพลง
ย่ำค่านี้นี้คือเพลงสรรเสริญพระบารมี ยกเลิกภายหลัง คงเหลือเป็น
ประเพณี ให้เป่าต่อท้ายเพลงคำนับเมื่อธงลง

การเขียนเวลาของทหารเรือ ๐๘๐๐ ไม่มีนอไม่มีจุด

การขานตอบระหว่างเรือใหญ่ — เรือเล็ก

เรือหลวงทาสีหมอก

การจามในเรือ

ตีระฆังเรือไม่เกิน ๘ ที (และตีเป็นคู่)

ห้ามทหารกางร่ม

วันอาทิตย์และวันหยุดราชการชักธงราชนาวีขนาดใหญ่ท้ายเรือ

คำพูดแสดง

การขานตอบระหว่างเรือใหญ่ — เรือเล็ก

“โฮ” แปลว่า หยุด “หเบส” แปลว่า ดึง ลาก

“ตัง” แปลว่า ผูก “หะเรีย” แปลว่า หย่อน ปล่อนไป

ซ้ำ ๆ

จบการบรรยาย

